

WUUSTWEZEL

Ruimte om te leven

Visietekst adviesraden

Inhoud

Visietekst adviesraden	1
Nieuwe dynamiek.....	2
Samenstelling: Draagvlak vs. representatie	2
Vertegenwoordigers & experts	3
Goed bestuur	3
Politiek.....	3
Ondersteuning	4
Informatie	4
Externe communicatie	6
Activiteiten	6
Financiële controle	6
Vrijwilligers.....	7
Afsprakennota	7
Groeipad	7
Resultaten	7

Deze visietekst kwam tot stand na een intensief participatietraject met en door de erkende adviesraden van Wuustwezel.

Fase 1 dec/jan 2025 : Inventaris

Fase 2 jan/feb 2025 : SWOT-analyse van de adviesraden

Fase 3 feb 2025 : Individuele bevraging van de leden van de adviesraden

Fase 4 19 feb 2025: Inspiratieavond o.l.v. Wim van Roy van de Wakkere Burger

Hiervan zijn de resultaten in bijlage terug te vinden.

Een adviesraad is een vorm van participatie in het beleid van een lokaal bestuur, waarbij deze het lokaal bestuur op regelmatige wijze advies verleent. De adviesraden die de gemeenteraad opricht, hebben een louter adviserende taak.

Decreet lokaal bestuur – artikel 304 §3

Adviesraden zijn een traditionele vorm van burgerparticipatie: geëngageerde burgers en het middenveld stellen er hun expertise ter beschikking van lokale besturen. Dit was in de vorige eeuw een antwoord op de vraag naar meer democratisering en de druk op de hiërarchie en gebrek aan

kennis bij de lokale besturen. De samenleving is de afgelopen decennia sterk veranderd waardoor de roep naar andere vormen van inspraak en participatie er gekomen zijn. Burgerbevragingen via digitale burgerparticipatieplatforms of ad hoc participatie op maat van het project en/of de doelgroep zijn belangrijke vormen van burgerparticipatie geworden.

De adviesraden worden door het lokaal bestuur echter als een waardevolle manier van burgerparticipatie beschouwd en worden dan ook terug in hun kracht gezet door dit traject.

Nieuwe dynamiek

Er dient zich een rationalisering aan van de adviesraden. Dit kan enerzijds gebeuren door de organisatievorm aan te passen. De werkwijze om met werkgroepen te werken die een afvaardiging hebben in het centrale bestuur is een gekende werkvorm die veel vertrouwen geniet. Op die manier kunnen specifieke thema's op werkgroepniveau worden behandeld waaruit adviezen kunnen worden voorgelegd via de overkoepelende raad. Het is ook een oplossing voor de verzuiming dat de organisatie van vele activiteiten veel vergadertijd opeist waardoor het debat rond de adviezen vaak beperkt is.

We denken hierbij aan het laten samensmelten van een aantal adviesraden of vertegenwoordigingen van belangen in andere adviesraden. We laten volgende adviesraden erkennen op de gemeenteraad:

Samenstelling: Draagvlak vs. representatie

(Hoofdstuk 2 – afsprakennota)

De adviesraden dienen te worden samengesteld uit mensen die neutraal zijn in hun handelen en denken en in staat zijn redeneringen op te kunnen bouwen die de achtertuin en stoep overstijgen.

Of zoals het geformuleerd werd bij de antwoorden op de individuele bevraging of wat hij/zij wil bereiken met de adviesraad:

"Dat de raad niet enkel een praatbarak is waar ieder wat over zijn persoonlijke problemen in de buurt komt klagen maar waar van de deelnemers een breder engagement wordt gevraagd."

Naast de verplichte 2/3^e man-vrouw verhouding en de uitsluiting van politiek mandatarissen en de leeftijdsgrens van 18 jaar (uitgezonderd jeugdraad) zijn de adviesraden vrij om de samenstelling te bepalen in eigen statuten en/of huishoudelijke reglementen.

Domicilie in Wuustwezel is geen voorwaarde meer om deel te mogen uitmaken van een adviesraad. Er dient wel een aantoonbare band met Wuustwezel te worden beargumenteerd. Dit kan vertegenwoordiging zijn namens een Wuustwezelse vereniging zijn, maar eveneens een andere aantoonbare band (afkomst, sector,...).

We leggen verder geen redenen op voor onverenigbaarheid met het lidmaatschap van de adviesraad. Tenzij de statuten van de adviesraden dit dus niet bepalen staat het vrij om lid te zijn van eenzelfde adviesraad als je woonachtig bent op hetzelfde adres, samen een bedrijf voert, familiebanden hebt tot in de eerste graad, enz. De vraag die telkens gesteld moet worden is: verhoogd dit lid het draagvlak van onze adviesraad?

We laten dus de 'representatie' los van de adviesraden maar leggen wél expliciet de opdracht van de adviesraad om te werken aan het draagvlak van hun eigen adviezen.

Vertegenwoordigers & experts

Het streven om in de samenstelling een representatief deel van de bevolking, sector of beleidsdomein te zien laten we los, tenzij dit decretaal verankerd is. Het trachten betrekken van afgevaardigden van bepaalde geledingen, sectoren, verenigingen, afdelingen,... is een nobele doelstelling maar dient niet altijd het doel.

Of zoals het geformuleerd werd bij de antwoorden op de individuele bevraging of wat hij/zij wil bereiken met de adviesraad: "Dat inwoners van onze gemeente weten dat er een adviesraad (adviesraden) zijn en dat deze niet louter iets is voor verenigingen, maar ook voor elke inwoner."

Naast afgevaardigden moet het in elke adviesraad mogelijk zijn om als individueel geïnteresseerde burger deel uit te maken van de adviesraad.

Om in te zetten op kennisverzameling zal het lokaal bestuur een 'talentendatabank' aanleggen met een inventaris van mensen die vanwege hun kennis, ervaring en expertise (zowel vrijwillig als professioneel) geconsulteerd kunnen worden rond bepaalde thema's.

Goed bestuur

Om tot een goede werking te komen moet het streven zijn om minstens 10 leden te hebben binnen de adviesraad. Dit minimum aantal leden staat los van representatie maar hangt wel samen met het efficiënt en effectief kunnen organiseren van een overlegmoment waarbij er voldoende input, uitwisseling en discussie gegeven kan worden op het voorgelegde thema.

We leggen in de afsprakennota geen verplichting op om verschillende rollen toe te wijzen (voorzitter, ondervoorzitter, penningmeester,...) maar er moet wel minstens 1 aanspreekpunt t.a.v. het lokaal bestuur.

Om ertoe bij te dragen dat er regelmatig nieuwe leden toetreden tot adviesraden en een doorstroom te verkrijgen van nieuwe leden moet het streven zijn om regelmatig de bestuursploeg te vernieuwen. Er dient naar gestreefd te worden om maximaal 12 jaar een bestuursfunctie op te nemen binnen een adviesraad.

Politiek

De adviesraden zijn geen politiek orgaan. Daarom zijn mandatarissen uitgesloten van stemrecht. Gemeenteraadsleden en leden van het college van Burgemeester en schepenen mogen enkel waarnemend lid zijn.

Leden van adviesraden kunnen wel politiek actief zijn, maar moeten erover waken de belangen niet te vermengen. Constructieve opbouwende adviezen zijn bruikbare werkinstrumenten voor beleidsmakers en dus alle mandatarissen om mee aan de slag te gaan. Ze mogen echter op voorhand niet al politiek ingekleurd worden.

Ondersteuning

(Hoofdstuk 3 – afsprakennota)

De adviesraden krijgen voor de uitvoering van hun adviesfunctie allemaal een werkingsbudget toegewezen van 750 euro voor de kosten die bijdragen aan de kwaliteit en het draagvlak van de adviesverlening.

Een ambtenaar zal aangesteld worden om de adviesraad inhoudelijk en procesmatig te begeleiden. Dit dient een neutrale informatieverstrekker te zijn die inhoudelijk en administratief ondersteund.

Of zoals het geformuleerd werd bij de antwoorden op de verwachtingen naar de ondersteuning van de ambtenaar: De pastoor tussen gemeente en raad(bemiddelaar).

Daarnaast ontvangen ze logistieke ondersteuning door het gratis ter beschikking stellen van onze gemeentelijke infrastructuur en uitleendienst.

Informatie

(Hoofdstuk 4 – informatie)

Adviesraden worden actief geïnformeerd door het lokaal bestuur en kunnen zelf ook heel wat beleidsdocumenten raadplegen via ons online portaal. Ze kunnen tevens informatie verkrijgen volgens de regelgeving inzake openbaarheid van bestuur.

Het bestuur vindt uitwisseling tussen de verschillende adviesraden belangrijk. Er zijn ook regelmatig overkoepelende thema's die alle adviesraden aanbelangen. Hiervoor roept zij het adviesradenoverleg Wuustwezel in het leven waarbij we streven naar een jaarlijkse bijeenkomst. Dit adviesradenoverleg heeft geen adviserende bevoegdheid.

Of zoals het geformuleerd werd bij de antwoorden op de verwachtingen rond uitwisseling op lokaal niveau tussen gemeentelijke adviesraden:

- *Verbinding en betrokkenheid bij elkaars werking en doelgroepen bereiken*
- *Ideeën opdoen om een groter draagvlak en meer interesse bij de bevolking te vinden*

Gemeenschappelijke thema's zijn thema's die voor meerdere adviesraden relevant zijn:

- Mobiliteit: parkeerbeleid, verkeersveilige routes, trage verbindingen,...
- Tewerkstelling: activeringsbeleid, arbeidskansen, opleidingsmogelijkheden,...
- Gemeentelijke gebouwen: gebruikerservaring, noden, toegankelijkheid,...
- Meerjarenplan
- Maatschappelijke thema's zoals vergrijzing, woonbeleid, energie uitdagingen,
- Klimaatdoelstellingen, duurzaamheid,...
- Kindvriendelijkheid en bij uitbreiding leeftijdsvriendelijkheid
- Vergunningsbeleid: ruimtelijke ordening
- Ondersteuning van het verenigingsleven: subsidieregeling, infrastructuur,...
- Vrijwilligersbeleid
- Doelgroepenwerking, kansengroepen, drempels verlagen,
- Toegankelijkheid

Ook bovenlokale uitwisseling met adviesraden die rond dezelfde beleidsdomeinen actief zijn, worden gestimuleerd.

We roepen de adviesraden ook op om actief te participeren aan andere vormen van burgerparticipatie die het bestuur inricht zoals wijkbevragingen, inspraakmomenten, digitaal burgerparticipatieplatform, ...

Adviesverlening en behandeling

(hoofdstuk 5 en 6 – afsprakennota)

Door de adviesverlening te formaliseren verwachten we dat de adviesraden terug in hun kracht staan. Nu staan de adviezen vaak 'verstopt' in het verslag of is de oorspronkelijke nood al van tafel geveegd door woord en wederwoord van de aanwezigen rond te tafel. Door als lokaal bestuur minstens 1 keer per jaar expliciet om een advies te vragen en de adviesraden op te roepen formele adviezen te formuleren op eigen initiatief, hopen we dat er een nieuwe dynamiek ontstaat.

De **formalisering** bestaat erin:

- De vorm te bepalen: formats worden aangereikt die bij voorkeur gebruikt worden als 'adviesvraag' en 'advies'. Deze dienen in een apart document toegevoegd te worden aan het college van Burgemeester en Schepenen.
- De termijnen te bepalen:
 - De adviesraad krijgt minimaal 4 weken om te reageren op een adviesvraag.
 - Binnen een termijn van 6 weken een schriftelijk en gemotiveerd advies of een mededeling waarom het officiële antwoord op het advies zal worden uitgesteld.
- De eindverantwoordelijkheid voor het geschreven advies bij de leden zelf te leggen. Het is deontologisch zuiverder als de penhouder iemand van de adviesraad zelf is i.p.v. in de huidige praktijk vaak de aangesteld ambtenaar. De eindredactie kan door de ambtenaar gebeuren zonder inhoudelijke inmenging.

De **kwaliteit** van de adviezen moeten hoog zijn. De adviesraden zijn vrij om te bepalen hoe ze dit vorm geven. Enkele suggesties die het bestuur overmaakt zijn om te onderbouwen met doordachte argumenten, cijfermateriaal of zakelijke informatie. Door in te zetten op inhoudelijk sterke adviezen zal het beleid sneller en eenvoudiger aan de slag kunnen met de adviezen.

Adviesverlening is meer dan het aankaarten van allerlei problemen of het uitwisselen van informatie. Samen een straf beleid maken impliceert ook dat er dialoog moet zijn rond:

- de noden: Zijn ze er effectief? Bij wie? Hoe is die nood ontstaan? Wat zijn de oorzaken?
- de oplossingen: Hoe pakken we dit aan? Lost het probleem zichzelf op? Wat is ons aandeel als lokaal bestuur?
- de aanpak: Wie neemt welke rol op? Wie draagt welke verantwoordelijkheid? Hoe kunnen we als adviesraad bijdragen?

Die structurele en interactieve manier van afstemmen is cruciaal in het adviesverleningsproces.

Het lokaal bestuur roept de adviesraden op om het draagvlak voor de adviezen zo ruim en divers mogelijk te krijgen. Dit door middel van rekening te houden met minderheidsgroepen, deskundigen te betrekken bij het proces, een bevraging te organiseren bij specifieke doelgroepen/sectoren/afgevaardigden rond een bepaald thema of door middel van een brede burgerbevraging via het digitale participatieplatform een breed draagvlak te creëren voor het advies.

***Een advies waar veel mensen achter staan,
kunnen beleidsmakers niet negeren.***

Adviezen zijn altijd niet-bindend. De mandatarissen beslissen, maar sterke adviezen hebben impact.

Externe communicatie

(Hoofdstuk 7 – afsprakennota)

Het lokaal bestuur engageert zich ook om minstens 1 keer per jaar de adviesraden kenbaar te maken als middel voor burgerparticipatie in het gemeentelijke informatiemagazine.

Om het draagvlak te verhogen verplichten we de adviesraden ook om minstens 1 keer per jaar de brede bevolking te consulteren. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden, zoals het organiseren van een open adviesraad, een bevraging via Wuustwezel Wenst lanceren, een inspraakmoment op de Dorpsdag organiseren,...

Het bestuur stelt een pagina per adviesraad ter beschikking op de gemeentelijke website waar de werking, samenstelling en doelstelling worden weergegeven. Hierop komen eveneens de goedgekeurde verslagen te staan alsook de adviezen.

Activiteiten

(Hoofdstuk 8 – afsprakennota)

Adviesraden hun kerntaak is het verlenen van advies en niet de organisatie van activiteiten. We begrijpen dat het gevoel ontstaat om ook betrokken te blijven bij de beleidsuitvoering en de organisatie van activiteiten die voortvloeien uit beleidsadvies.

De regie in de organisatie van activiteiten die breed, kwalitatief, verbindend en duurzaam zijn, zijn doelstellingen die het lokaal bestuur ook onderschrijft. Vandaar dat er bekeken dient te worden welke activiteiten die momenteel door de adviesraden worden uitgevoerd en gefinancierd tot de kerntaak van het lokaal bestuur dienen te behoren en kunnen worden overgeheveld. De adviesraden moeten daarom grondig motiveren waarom deze activiteiten door hen uitgevoerd worden. De activiteiten moeten minstens voldoen aan deze voorwaarden:

- op grondgebied Wuustwezel
- Netwerkversterkend: samenwerkingen tussen verenigingen, adviesraden onderling, organisatiepartners, professionele partners,...
- Vernieuwend zijn, inspelen op maatschappelijke uitdagingen, inzetten op talentontwikkeling,...
- Publieke en betalende activiteiten dienen minstens UITPAS-activiteiten te zijn.
- De trekkende rol ligt bij de leden van de adviesraad zelf.

Optioneel kan er een nominatieve activiteiten subsidie worden uitgetrokken tot maximaal 5000 euro per adviesraad, indien deze reeds voorzien waren in de begroting van 2025.

Financiële controle

(Hoofdstuk 9 – afsprakennota)

De financiële controle wordt gevoerd op de boekhouding door de leden van de adviesraad zelf en door het lokaal bestuur.

Voor de interne controle is het noodzakelijk dat er 2 stemgerechtigde leden beschikken over een volmacht over een bankrekening van de adviesraad. De aangesteld ambtenaar dient eveneens te beschikken over een volmacht met minstens recht op inzage. De financieel verantwoordelijke legt 1 keer per jaar een volledig overzicht van de boekhouding voor aan alle leden van de adviesraad.

Voor de externe controle dient de adviesraad een overzicht van het boekjaar over te maken aan het lokaal bestuur. Pas daarna zullen het toegekende werkings- of activiteitenbudget van het lopende jaar worden overgemaakt.

Om de opbouw van reserves bij de adviesraden te vermijden mogen deze maximaal het dubbel zijn van de som van het jaarlijks nominatief voorziene werkings- en activiteitenbudget.

Vrijwilligers

(Hoofdstuk 10 – afsprakennota)

We erkennen dat de kracht van vrijwilligers niet door ons ambtenarenapparaat kan en mag worden vervangen. We valoriseren het middenveld en beschouwen hen als volwaardige partners. We waarderen vrijwilligers en erkennen hun rol in de organisatie van allerlei activiteiten en bij adviesverlening.

We voorzien de oprichting van werkgroepen voor gemeentelijke activiteiten waarbij we maximaal streven naar coproductie in samenwerking met vrijwilligers, verenigingen, organisaties, lokale partners en handelaars. Het organiseren van activiteiten is groepsbindend en verrijkend voor de organisatoren.

In vele gevallen vormen de leden van de adviesraden ook een sociale groep waarbij er wordt gestreefd om op een aangename manier samen te werken en de adviezen te formuleren. De vrijwilligers zijn vaak zeer gedreven en bezield door de materie.

Het lokaal bestuur beschouwt hen dan ook als vrijwilligers en zal hen daarin ook erkennen en waarderen.

Afsprakennota

De afsprakennota legt de afspraken vast tussen het gemeentebestuur en de adviesraden over de wijze waarop zij zullen samenwerken. Het is een wederzijdse afsprakenbundel om de goede werking van de verschillende adviesraden te respecteren, uniforme werkingsregels te verkrijgen, duidelijkheid te creëren over de opdracht en de ondersteuning ten aanzien van de gemeentelijke erkende adviesraden.

Groeipad

We zijn een nieuwe richting ingeslagen met onze adviesraden. Deze verandering zal op weerstand stuiten en niet altijd even begripvol worden onthaald. De doelstelling moet voor ogen gehouden worden: betere inspraak en adviesverlening voor alle beleidsdomeinen.

De tijd staat niet stil en dat zal ook de komende 6 jaar niet het geval zijn. Veranderingen ten goede van het adviesverleningsproces zullen grondig onderzocht en bijgestuurd worden indien nodig.

We plannen, voeren uit, controleren en stellen bij indien nodig.

We nemen bezwaren rond dit veranderingsproces serieus. Wrijving geeft glans!

Resultaten

We meten het resultaat van dit veranderingsproces niet alleen af aan het aantal en de kwaliteit van de adviezen die worden afgeleverd door de adviesraden maar aan de mate van tevredenheid van burgers over de consultatie (Gemeentemonitor).

We maken de adviesraden partner in de opdracht om een 'straf beleid' te voeren waar burgerparticipatie voorop staat.